

B2. Bijzonder vermogen Q-koorts en andere situaties

- In de MR is besloten dat VWS (Dus-I) eenmalig burgers gaat compenseren voor eventuele toeslagschade over het jaar 2020 die ontstaat door het overschrijden van de vermogensgrenzen als gevolg van het uitkeren in 2019 van de Q-koorts tegemoetkomingen.
- Over de manier waarop de compensatie plaats moet vinden heeft VWS een duidelijke praktische voorkeur: na de definitieve vaststelling (in 2021) van het toeslagrecht over 2020. De burger kan dan de terugvorderingsbeschikking die hij ontvangt over 2020 indienen bij Dus-I die zorgt voor betaling. Bij deze werkwijze worden burgers die een Q-koorts tegemoetkoming hebben gekregen geïnformeerd dat ze geen tussentijdse actie hoeven te ondernemen maar dat ze op die beschikking moeten wachten.
- Dat is niet in lijn met het algemene beleid van de Belastingdienst dat burgers relevante wijzigingen in hun omstandigheden (zoals een stijging van het vermogen) snel moeten doorgeven.
- De groep burgers waar het om gaat is vermoedelijk bijzonder klein (enkele 10-tallen). Om die reden ziet DGFZ geen bezwaar om voor deze groep af te wijken van de algemene lijn en te kiezen voor compensatie achteraf. De Belastingdienst wil dit echter nog afstemmen in het OOT in verband met andere situaties die spelen
- Andere situaties zijn: de nabetalings in het kader van de herstelacties Kindgebonden budget en de CAF-11 schadevergoedingen. In deze gevallen zal het de Belastingdienst zelf zijn die de uitbetaling van een groot bedrag ineens doet met mogelijke gevolgen voor de vermogensgrenzen van de toeslagen. Hier zal nog besluitvorming plaats moeten vinden over de vraag of er voor deze situaties ook een uitzondering moet komen door de nabetalings en schadevergoedingen buiten beschouwing te laten als vermogen, waarbij het voor de hand zou liggen deze uitzondering door de Belastingdienst zelf te laten uitvoeren. Eerder is door FIN het standpunt ingenomen (o.a. bij de discussie over de Q-koorts) dat er geen nieuwe uitzonderingen meer zouden moeten bijkomen. Omdat de Belastingdienst zelf de veroorzaker is van de schadevergoedingen en de nabetalings lijkt het wel verdedigbaar om voor deze gevallen toch wel weer een uitzondering te maken.

B3. Onderzoek ABD Topconsult

- De ABD heeft in opdracht van een rapport uitgebracht over 'maatwerk in dienstverlening'. Gekeken is naar de aan-/afwezigheid van maatwerk in dienstverlening bij 5 uitvoeringsorganisaties die ieder een bepaalde regeling uitvoeren in combinatie met de vraag of en in hoeverre de regelgeving daar mogelijkheden voor biedt. Bij de Belastingdienst/Toeslagen is specifiek gekeken naar de regeling Huurtoeslag. Die kent in de regelgeving slechts beperkte ruimte voor discretionaire bevoegdheid (zeg maar eigen beslissingsruimte voor de uitvoeringsorganisatie) en bevat geen hardheidsclausule voor schrijnende gevallen.
- Er bestaan flinke verschillen in discretionaire ruimte tussen de vijf onderzochte regelingen. Hardheidsclausules gericht op maatwerk komen maar beperkt voor. De behoefte aan maatwerk verschilt sterk per regeling. In alle organisaties is er veel aandacht voor rechtmatigheid en fraudebestrijding. Maatwerk in dienstverlening krijgt minder aandacht.
- Geconstateerd wordt dat de opdrachtgevers van de uitvoeringsorganisaties beperkt bemoeienis met het thema hebben. Het realiseren van de beleidsagenda en het beheersen van de kosten staan in het algemeen centraal in hun rolinvulling.
- Er zijn 6 aanbevelingen in het rapport op hoofdlijnen. Voor DGFZ met name van belang zijn:
 - 1. In het overleg tussen eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer het thema Maatwerk in dienstverlening grondig te bespreken en samen te zorgen voor een beter evenwicht tussen gestandaardiseerde, digitale dienstverlening enerzijds en maatwerk en persoonlijke dienstverlening anderzijds.
 - 5. Zorg voor een vergroting van de kennis over de mogelijkheden die de AWB biedt voor maatwerk. Onderzoek de wenselijkheid van het opnemen van een brede hardheidsclausule in de sectorwetgeving en uitbreiding van de AWB.
- Het thema maatwerk in dienstverlening valt samen met de discussie die is ontstaan over de rigiditeit van wetgeving in het kader van de toeslagen (CAF11) + de rechtlijnige opstelling van de Belastingdienst jegens burgers die de regels niet goed begrijpen. In dat

kader wordt nu al onderzocht of met name de wetgeving op gebied van de kinderopvangtoeslagen kan worden aangepast.

- Daarnaast is er ook het IBO Toeslagen dat op korte termijn (vermoedelijk) met ingrijpende voorstellen zal komen tot wijziging van de huidige toeslagensystematiek in verband met de schuldenproblematiek. Het lijkt goed om de uitkomst van deze ontwikkelingen even af te wachten. En daarna te besluiten over aanpassingen in wet- en regelgeving die meer ruimte geven voor discretionaire bevoegdheden of een hardheidsclausule.

C2. CAF 11 zorgvuldige rechtsbedeling

- FIN is met SZW bezig met een werkgroep op ambtelijk niveau om de knelpunten op het gebied van de proportionaliteit (de rigide wetgeving) in kaart te brengen bij de kinderopvangtoeslag. Inmiddels liggen verschillende oplossingsrichtingen op tafel. Gedacht wordt aan aanpassingen in de Wet op de kinderopvang en/of de Awir. Deze oplossingsrichtingen worden gezamenlijk uitgewerkt in een notitie die onderdeel wordt van de agenda tussen het bewindslidenoverleg van de stas SZW en de stas Fin op 9 oktober a.s..
- Daarnaast heeft een eerste gesprek plaatsgevonden tussen en . Daarbij is onder meer gesproken over het toeslagenstelsel en toekomstige ontwikkelingen, met een flink raakvlak naar hoe de uitvoering verloopt. Afgesproken is dit in oktober te vervolgen.